

Categorie: **INFO**

Aristoteles

Over de ziel Vertaald, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Ben Schomakers

Aristoteles' De ziel is zonder enige twijfel een van de diepste, oorspronkelijkste en invloedrijkste teksten uit de geschiedenis van de filosofie. Aristoteles stelt er de vraag wat de ziel is en formuleert een antwoord dat ons nog steeds te denken geeft. Wat hij in dit werk over waarnemen, verbeelding en denken zegt heeft tot in onze tijd de filosofische discussie daarover bepaald. Vernieuwde heruitgave van de onvolprezen teksteditie van dit meesterwerk, dat verplichte lectuur is voor filosofen, psychologen en ieder die nadenkt over de vraag wat een ziel is en wat een mens is - wie hij zelf is. Nu als tweetalige uitgave, waarin het Grieks parallel met het Nederlands is opgenomen. Aristoteles (384-322 v. Chr.) was de grootste leerling van Plato, die hem volgens een antieke anekdote 'het intellect van de school' noemde. Na Plato's dood legde Aristoteles de basis voor een eigen school en werkte met grote toewijding aan een filosofisch oeuvre dat nagenoeg het geheel van de werkelijkheid zou bestrijken. Het hier vertaalde werk Peri psuchès gaat over de kapitale vraag wat de ziel nu eigenlijk is, de ziel van mensen maar ook die van dieren en zelfs die van planten. Aristoteles' antwoord is fascinerend, prikkelend en nog steeds herkenbaar omdat hij wel aanvaardt dat de ziel altijd aan een lichaam gebonden is, maar niet bereid is haar aan dat lichaam prijs te geven. Ze is een onherleidbaar beginsel dat de levenloze materie tot een organisme maakt dat gericht is op de ontwikkeling van zijn mogelijkheden en waarin elk onderdeel dankzij de ziel een functie en betekenis heeft. Het is op dit antwoord dat Aristoteles uiteindelijk zijn antropologie, zijn ethiek en zijn sociale filosofie fundeert. Ben Schomakers (1960) is opgeleid als wiskundige, classicus en filosoof en promoveerde op een proefschrift over Parmenides. Hij vertaalt filosofische teksten uit de Griekse oudheid, zoals Pseudo-Dionysius' Over mystieke theologie (1990, 2002), het gedicht van Parmenides (2003), Aristoteles' Over poëzie (2000), diens Metafysica I-VI (2 dln., 2005) en ook zijn Problemen (2010). Meest recent verschenen van hem De taal van de hemel. Over de engelen van Pseudo-Dionysius de Areopagiet (2012) en een vertaling van Sophocles' Oedipus heerst (2013).

Recensie(s)

Het werk van de Griekse wijsgeer Aristoteles (384-322 v. Chr.) is bijzonder moeilijk. Aristoteles was een denker van abstracties, die een heel eigen terminologie verzon. Dat doet hij ook in zijn boek over de ziel, een van de meest invloedrijke filosofische teksten van de westerse ideeëngeschiedenis. Termen als 'eidos' ('vorm'), 'organikos' ('werktuiglijkheid') en 'entelecheia' ('verwerkelijking') zijn cruciaal voor Aristoteles' definitie van de ziel en de strijd rond de betekenis van deze termen beslaat de receptiegeschiedenis van dit werk. Schomakers' vertaling ('De ziel'), in 2000 bij Damon verschenen, is geheel herzien en uitgebreid. De vertaler geeft in zijn 120 pagina's tellende inleiding een heldere uitleg van Aristoteles' tekst en de (vertaal)problemen ermee. Dan volgt de (uitstekende) vertaling van de tekst zelf, met de Griekse brontekst afgedrukt op de linkerpagina. Het derde deel omvat een omvangrijk commentaar. Afgesloten door glossarium, bibliografie en register. Indrukwekkende uitgave, drie boeken in een fraai ingebonden band, voor de komende jaren dé standaardeditie.

Dr. Taede A. Smedes

Categorie: **NEDE**

Arion, F.M.

Dubbelspel (Het verhaal van een verbazingwekkend wereldrecord)

De schijnbare rust die de vier dominospelers in het Curaçaose dorpje Wakota omgeeft, wekt de indruk dat het in 'Dubbelspel' om niets anders dan een dominospel gaat. Maar wat een pastorale leek, blijkt plotseling een strijd op leven en dood. Want de mannen nemen ook hun problemen mee naar het dominotafeltje: aan het eind van de dag kennen we hun gedachten over elkaar, over elkaars vrouwen, over politiek en over de wereld. Het hele register van verborgen vijandschap en schijnheiligheid wordt opengetrokken.

Korte bespreking:

Vier mannen, negers, spelen hun zondagse spelletje domino. Manchi, de dagdromende, waanwijze deurwaarder, Boeboe de vriendelijke maar trouweloze taxichauffeur, tegen Janchi de werker bij de Shell en Chamon de voorzichtige huizenbezittende "bovenwinder" van Saba, op Curaçao geïmporteerd. Langzaamaan blijkt dat het leven van de vier mannen met de stenen wordt uitgespeeld en aan het eind van het spel wordt de ene verliezer door een van de winnaars gedood, de andere verliezer pleegt zelfmoord. Als enige winnaar komt Janchi, half Boliviaan uit de strijd en domineert dus. Symbolisch? Een beklemmend boek vol humor; de taal staat duidelijk onder Engelse invloed.

Buwalda, P.

Bonita avenue

Vier jaar lang werkte Peter Buwalda (38), oud-redacteur van 'UT-nieuws' en journalist, aan dit romandebuut. De explosie bij SE Fireworks in Enschede (2000) is de voorbode van ontwrichtende familierelaties tussen Siem Sigerius (rector van Tubantia University), Joni en Janis (zijn stiefdochters), Aaron Bever (Joni's vriendje en fotograaf van een geruchtmakende foto van Siem, waarop hij naakt in het water springt) en Wilbert (Siems zoon uit zijn eerste, mislukte huwelijk). Wilbert is ontspoord, veroordeeld wegens moord, komt uit de gevangenis en zorgt voor onrust in het gezin. Siem komt erachter dat Joni en Aaron jarenlang geld verdienen met een twijfelachtige hobby. Zowel Siem als Aaron storten daarna volledig in. Joni bouwt een glansrijke carrière op in Californië. Pas acht jaar na de vuurwerkcramp komt Aaron er vanuit België achter wat er zich in 2000 allemaal heeft afgespeeld. Ambitieuze, vlot vertelde en spannende psychologische en zedenroman over een sympathieke pater familias die te gronde wordt gericht, over grote thema's als dood, jaloezie, wraak, schuldgevoel en seksualiteit.

Japin, A.

De zwarte met het witte hart

Historische roman over de 2 Afrikaanse prinsjes Kwasi en Kwame. Ze leefden lang geleden, maar hun lot raakt je nog steeds diep.

Een magistrale en onthutsende historische roman, gereconstrueerd uit officiële en privédocumenten. In 1837 werden twee Afrikaanse prinsjes door de Nederlandse regering als onderpand in een illegale handelstransactie naar Nederland gevoerd en hier opgevoed. De ene prins past zich aan, wordt als een Nederlander, de ander probeert zijn Afrikaanse identiteit te behouden. Maar beiden gaan eraan ten gronde. Een van hen, prins Kwasi, vertelt in 1900 in flash-backvorm tijdens het schrijven aan zijn dagboek op Java hun beider trieste levensgeschiedenis. Hoogtepunt is zijn ontmoeting met hun 'ontvoerder', die de oorzaak van hun ondergang uit gewetenswroeging onderzocht. De prinsen bleken het slachtoffer van de toentertijd heersende opvatting dat het bestuur in Indië gebaseerd diende te zijn op de morele en intellectuele superioriteit van het blanke ras over het bruine. Deze boeiende, ontroerende, soms wrange roman is een indrukwekkende verbeelding van isolement en tragiek, en van morele inferioriteit bij het toenmalige Nederlandse gezag en haar ambtsdragers.
